

BASES ESPECÍFIQUES PER A LA CONCESSIÓ D'AJUTS ECONÒMICS MUNICIPALS D'URGÈNCIA SOCIAL

1. Fonamentació legal

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 166, atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'assistència social. L'aprovació de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, institueix un sistema de serveis socials que estableix la responsabilitat pública d'atendre necessitats mitjançant la prestació de serveis i/o la provisió de suport a les persones que no tinguin cobertes les necessitats personals bàsiques o estiguin en una situació objectiva de necessitat social.

D'altra banda, la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic distingeix entre prestacions de dret subjectiu, prestacions de dret de concurrència i prestacions d'urgència social.

Aquestes lleis i les carteres de serveis socials que es van aprovant amb una periodicitat, en principi, anual defineixen i regulen les prestacions econòmiques d'urgència social com a prestacions que estableixen els ens locals d'acord amb les competències que els corresponen en matèria d'atenció social primària i d'acord amb les capacitats pressupostàries. Així doncs, els ens locals, d'acord amb les competències que tenen en l'àmbit dels serveis socials bàsics d'atenció primària, han d'incloure en el pressupost de despeses anual una partida per poder atendre adequadament les prestacions d'urgència social.

Aquestes prestacions socials de caràcter econòmic són aportacions dineràries fetes per l'Administració local que tenen la finalitat d'atendre determinades situacions de necessitat en les quals es troben les persones que no disposen de recursos suficients per afrontar-les i no estan en condicions d'aconseguir-los o rebre'ls d'altres fonts. Aquestes prestacions econòmiques són eines de les quals es disposa en el sistema de serveis socials i s'administren com una més de les mesures que conformen els plans de treball que s'estableixen d'acord amb les famílies/persones per a la gestió i/o resolució de la situació de necessitat.

Per tot això, els ajuts econòmics que depenen del pressupost de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat estan destinats a cobrir parcialment les necessitats amb una base econòmica que puguin tenir les persones físiques i/o nuclis familiars que portin com a mínim 3 mesos empadronats a Olesa de Montserrat amb les quals s'hagi establert un pla de treball social que contribueixi a evitar la repetició o la cronificació de la situació que origina la necessitat. A més a més, davant la complexitat de les situacions de necessitat i la constatació de les limitacions de l'administració per resoldre les situacions d'una manera unilateral, l'orientació i la intervenció professional anirà adreçada a l'obtenció de tots els recursos disponibles tant a la mateixa comunitat, com a la societat civil més propera, i es respectarà l'autonomia i la decisió de les persones implicades i se'ls exigirà el compromís i la corresponsabilitat en la gestió de la situació de necessitat.

2. Objecte

Aquestes bases tenen com a objecte establir les condicions per a la concessió dels ajuts d'urgència social que atorga l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat.

Els ajuts d'urgència són ajuts no periòdics, de caràcter assistencial, subjectes a limitació pressupostària, que no generen dret de continuïtat, destinats a les persones físiques amb escassos recursos econòmics amb el fi d'atendre els conceptes que s'especifiquen a continuació:

Concepte d'urgència social: és la situació de necessitat bàsica produïda per un fet puntual, extraordinari i no previst, que requereix una intervenció immediata del servei bàsic d'atenció social. Té per finalitat l'atenció de determinades situacions de necessitat puntuals, urgents i bàsiques de subsistència en què es troben les persones que no disposen de recursos econòmics suficients per afrontar-les i no estan en condicions d'aconseguir-los o rebre'ls d'altres fonts.

Les necessitats bàsiques que cal atendre són: l'alimentació, el vestit, l'allotjament i els subministraments bàsics (aigua, llum i gas sense serveis extres). També s'hi poden incloure despeses d'atenció sanitària, de conciliació de la vida laboral i familiar en l'atenció als menors en risc, en els casos de manca de suport familiar. Com a criteri general, s'hauran d'haver exhaurit totes les possibilitats d'ajuts econòmics a les quals la persona usuària tingui dret i les corresponents a altres administracions i institucions d'iniciativa social.

Es poden tramitar en concepte d'ajuts d'urgència social els casos en què la persona no ha pogut sol·licitar l'ajut dins del termini establert, però el necessita urgentment segons la valoració de l'equip professional.

Els conceptes pels quals s'habiliten ajuts econòmics són els següents:

Alimentació / necessitats bàsiques	<ul style="list-style-type: none"> • Aliments i necessitats bàsiques de subsistència • Alimentació bàsica infantil • Higiene
Habitatge/subministraments	<ul style="list-style-type: none"> • Lloguer/hipoteca • Subministraments • Alta de subministraments a l'habitatge (causa justificada) • Reparacions bàsiques per a proporcionar nivells mínims d'habitabilitat • Inversions mínimes per a l'adquisició d'aparells/estris necessaris per a garantir els subministraments en els domicilis dels usuaris.
Salut (sempre que no pugui ser atesa per qualsevol altre tipus de prestació o ajuda, i s'adeqüi la quantia de l'ajuda a la necessitat plantejada)	<ul style="list-style-type: none"> • Medicaments • Ajuts tècnics per a la salut (ulleres, audiófons, plantilles...) • Tractaments odontològics en supòsits especials • Suport psicològic <p>(necessitats bàsiques relacionades amb la salut)</p>
Educació i lleure	<ul style="list-style-type: none"> • Suport a l'escolarització • Serveis educatius de lleure • Suport a les activitats esportives de lleure incloses en el pla de treball de l'usuari. • Suport a les activitats formatives extraescolars incloses en el pla de treball de l'usuari

Altres	<ul style="list-style-type: none"> • Transport • Situacions diverses d'emergències socials i casos d'extrema necessitat • Actuacions en situacions de violència en l'àmbit familiar
Serveis d'acolliment residencial i/o assistencial d'urgència (que no pugui ser atesa per cap altre servei)	<ul style="list-style-type: none"> • Residències (geriàtriques, salut mental, violència) • Allotjaments temporals, puntuals i/o transitoris • Situacions d'emergència social • Centre de dia

3. Requisits generals

Amb caràcter general es fixen els requisits següents per a ser beneficiari:

- Estar empadronat a Olesa de Montserrat per un període no inferior a 3 mesos per a poder accedir a tots els ajuts regulats. Les persones amb un període inferior d'empadronament només poden accedir als ajuts en concepte de necessitats bàsiques d'alimentació i acolliment d'urgència.
- Estar en situació de necessitat personal bàsica valorada pels Serveis Socials municipals.
- Per tal de valorar la idoneïtat dels ajuts els Serveis Socials municipals han de fer una valoració econòmica i social de cada cas.
- No es poden assumir deutes contrets amb l'Ajuntament: ingressos de dret públic i/o privat llevat dels deutes referits a serveis valorats com de primera necessitat.
- Per establir la situació econòmica de la persona o de la unitat de convivència s'ha d'establir el nivell d'ingressos nets de la persona o de la unitat de convivència.
- Per a determinar els límits d'ingressos s'utilitza l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC*) multiplicat per 1,3. Aquest multiplicador fa que es situï el límit per damunt del llindar de risc a la pobresa del 2007 (establert a l'Estadística de distribució personal de la renda i de risc a la pobresa elaborada per l'IDESCAT a partir de l'Enquesta de condicions de vida 2007 de l'INE) amb l'increment de l'IPC anual. Per a establir els límits familiars segons la composició de les diverses llars també s'ha utilitzat els trams establerts per l'estadística, amb la fórmula de càlcul següent:

El valor de referència és un adult: IRSC x 1,3

A partir d'aquí:

- **Per a cada adult de més a la llar: IRSC×1,3×0,5**
- **Per a cada infant de més a la llar: IRSC×1,3×0,3**

Es consideraran els ingressos nets percebuts durant els 3 mesos anteriors a la data de sol·licitud pels membres de la llar.

Els ingressos els poden compondre:

- Ingressos de treball per compte d'altri i/o propi
- Beneficis i pèrdues de treball per compte propi
- Prestacions socials
- Rendes per capital i de la propietat (rendiments de capital mobiliari i/o immobiliari)
- Transferències rebudes i pagades a altres llars (pensions compensatòries, aliments...)
- Ingressos percebuts per a menors o membres de la unitat familiar
- Resultats de declaracions de renda
- Manutenció en els casos de separació (pensió d'aliments....)

Per fer la valoració de l'ajut el professional social ha de tenir en compte l'acreditació dels casos següents:

- Situació familiar: monoparental, nombrosa, majors de 60 anys, procés de separació acreditat documentalment, dificultats en les relacions familiars, manca d'autonomia....
- Maltractaments
- Problemes greus de salut, discapacitat i/o dependència
- Situació escolar: absentisme, dificultats d'aprenentatge, necessitats educatives especials...
- Habitatge: males condicions, aïllament, amuntegament...
- Dificultat d'integració laboral
- Situacions d'emergència
- Altres...

*IRSC La Generalitat de Catalunya actualitza anualment l'IRSC, establert per l'article 15.2 de la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic. Resta fixat per a l'any 2013 (pressupost prorrogat 2012) en 569,12 € mensuals (7.967,68 € en el còmput anual). Es consideren ingressos de la unitat familiar tots els diners que qualsevol membre de la família pugui percebre per motiu de treball, pensions, prestacions i rendes de capital i de la propietat.

4. Procediment general

La concessió dels ajuts queda condicionada a la disponibilitat pressupostària.

Amb caràcter general, es fixa que el procediment de l'ajut s'ha d'ajustar a la legislació del procediment administratiu comú:

A) Tramitació

- Sol·licitud de l'ajut signat per l'usuari/a i el professional: hi han de constar les dades d'identificació del receptor/receptors, la demanda, la valoració del tècnic i, si és el cas, els compromisos i la participació de l'usuari/a i d'altres entitats i/o institucions, la documentació i les dades bancàries necessàries per al pagament de la prestació si aquesta s'hagués fet per aquesta via.
- El pagaments dels ajuts, amb caràcter general, es tramiten conforme al pla de disposició de fons de la Tresoreria municipal.
- La proposta de concessió de l'ajut és un document signat per l'alcalde.
- La concessió de l'ajut es realitzarà per acord de la Junta de govern tret que l'ajut no puguin demorar -se .
- Les sol·licituds denegades per no complir els requisits no prosperen.

B) Justificació

- Amb caràcter general els beneficiaris de l'ajut estan obligats a aportar a l'Ajuntament la documentació que acrediti que l'ajut ha estat destinat a la finalitat per a la qual va estar concedida mitjançant factures, rebuts... i d'altres documents que tinguin valor probatori equivalent en el tràfic jurídic mercantil o amb eficàcia administrativa, en original o fotocopia compulsada, que permeten deixar constància de l'aplicació de l'ajut a la finalitat per a la qual va estar concedit.
- Amb caràcter general el termini màxim per a presentar la justificació és 15 dies a partir de la percepció de l'ajut per part del beneficiari.
De forma excepcional es pot allargar el termini si està suficientment motivat fins a 31 de desembre de l'any de la concessió de l'ajuda. Es requerirà informe que justifiqui l'ampliació del termini.
- La no justificació de l'ajut atorgat comporta l'obligació de reintegrar la quantitat i és motiu de denegació de futurs ajuts.
- La falta de manteniment de l'empadronament i/o residència efectiva a Olesa de Montserrat comporta la suspensió d'aquest i/o el reintegrament de l'ajut.
- Amb caràcter excepcional, davant de situacions que han de quedar suficientment motivades en l'expedient, al beneficiari de l'ajut no se li requerirà la justificació de la despesa pels mitjans establerts amb caràcter general, sinó amb qualsevol altre mitjà admès en dret, incloent-hi l'informe emès pel tècnic dels Serveis Socials municipals. L'ús excepcional d'aquest mitjà de justificació s'ha de determinar amb anterioritat a l'atorgament llevat dels supòsits igualment excepcionals de causes sobrevingudes.
- El Departament de Serveis Socials ha de facilitar a la Intervenció municipal el compte justificatiu dels ajuts en la periodicitat marcada, on haurà de constar la relació d'ajuts concedits amb el nom, l'import, la prestació/servei i tot allò que es requereixi per a justificar-la correctament.
- Tota la documentació justificativa, que conté dades de caràcter privat de màxima protecció segons la Llei de protecció de dades, ha de constar a l'expedient social del beneficiari i ha d'estar a disposició de la Intervenció municipal.

C) Reintegrament

- En funció del tipus d'ajut i el pla de treball establert amb l'usuari es pot pactar el retorn d'una part o la totalitat de l'ajut atorgat. Aquest reintegrament s'ha de fer efectiu amb les condicions pactades en la concessió (pla de treball de serveis socials).
- L'incompliment d'aquest reintegrament en comportarà la reclamació i devolució de l'ajut així com la denegació de futurs ajuts.

5. Obligacions

Els beneficiaris dels ajuts estan obligats a:

- Acreditar els requisits exigits per a tenir accés als ajuts establerts en el punt 3 d'aquestes bases.
- Destinar l'ajut a la finalitat per a la qual ha estat atorgat i acomplir les condicions establertes.

- Justificar documentalment que l'ajut ha estat destinat a la finalitat per a la qual va ser atorgat.
- Acomplir el pla de treball.
- Respondre a les actuacions de comprovació que faci l'Ajuntament en relació amb els ajuts atorgats.
- Comunicar als Serveis Socials municipals l'obtenció d'altres ajuts per a la mateixa finalitat així com les variacions que es produeixin en les circumstàncies que van motivar la concessió de l'ajut.
- Facilitar tota la informació que l'Ajuntament requereixi amb referència a la tramitació dels ajuts.
- Signar els documents de sol·licitud de l'ajut i de la concessió.

6. Tipus de prestacions econòmiques, requisits i procediments específics

6.1. Necessitats bàsiques: alimentació i roba

- Necessitats bàsiques relacionades amb l'alimentació i/o el vestit.

Requisits i condicions específics

- Alimentació: s'han de tenir en compte de manera temporal i complementària els programes "Voluntariat Vicencià" i d'altres programes als quals es pugui acollir l'Ajuntament.
- Alimentació infantil: situacions greus d'impossibilitat d'alimentació natural (lactància) i amb mancança de mitjans econòmics.
- Haver exhaurit la beca de menjador escolar del Consell Comarcal i necessitar complementar-la amb prestació municipal.

6.2. Habitatge i subministraments

Els conceptes inclosos són:

- Desnonament i pèrdua de l'habitatge per deutes justificats d'hipoteca o de lloguer, en els casos d'avís oficial d'embargament i/o desnonament abans del judici i sempre que la situació sigui reversible.
- Cobertura de fiances i despeses pròpies del canvi a habitatges de lloguer més econòmics i sempre que l'opció sigui viable i sostenible per a l'autonomia econòmica de la família.
- Petites reparacions imprescindibles o material per a fer-les per a proporcionar nivells mínims d'habitabilitat tenint en compte que si el pis és de lloguer el propietari és qui ho ha de realitzar sempre que sigui de la seva competència.
- Ajudes per a cobrir deutes de subministraments d'aigua, llum i gas amb avís oficial de tall del servei de subministrament.
- **Inversions mínimes per a l'adquisició d'aparells/estris necessaris per a garantir els subministraments en els domicilis dels usuaris per a garantir les condicions d'habitabilitat òptimes en el domicilis de les famílies .**

Requisits i condicions específics

- No tenir cap altre habitatge en propietat a cap indret de l'estat espanyol (a més del que usen com a residència i independentment de l'ús que en facin) ni cap propietat immoble.
- L'habitatge objecte del deute ha de ser destinat a residència habitual.
- Ser titular del contracte de lloguer/hipoteca o bé tenir sentència de separació, divorci o document de subrogació.
- Es valoraran situacions especials quan afectin les situacions següents:
 - ❖ Persones víctimes de violència que requereixin un habitatge alternatiu.
 - ❖ Persones amb ús d'habitatges compartits.
- Existència o establiment d'un pla de treball social individual i/o familiar que busqui la millora de la situació que ha originat el deute.

6.3. Salut

- Ajuts tècnics per motius de salut (ulleres, audiòfons, plantilles...).
- Ajuts per a tractaments dentals: quan el tractament sigui imprescindible per a la inserció laboral o, en el cas de menors, quan la manca del tractament afecti la seva qualitat de vida.
- Medicaments: en situació greu d'acumulació de despeses per aquest concepte.
- Tractament psicològic infantil de diagnòstic per no cobertura de la sanitat pública o per temps d'espera excessiu per la urgència de la situació.

Requisits i condicions específics

- El tractament mèdic per ulleres, tractaments dentals, medicaments i el tractament psicològic ha d'estar prescrit per un professional de l'àmbit relacionat amb l'ajut (metge, psicòleg...).

6.4. Educació i lleure

- Ajuts puntuals per a activitats educatives de lleure per als infants que no han pogut acollir-se per motius justificats als ajuts específics o quan calgui assumir-ne el cost de la part que no cobreixen.
- **Ajuts per activitats esportives de lleure incloses en el pla de treball de l'usuari assumint total o parcialment el cost que contempla l'activitat.**
- **Ajuts per activitats formatives extraescolars incloses en el pla de treball de l'usuari.**

Requisits i condicions específics

- Les famílies han de tramitar els ajuts generals destinats a aquestes finalitats.
- Segons la prescripció del professional corresponent d'acord amb el diagnòstic de la situació que genera risc i el pla de treball per a la resolució.

6.5. Transport

- Transports per a trasllat a altres poblacions, amb caràcter definitiu.
- Transport per a trasllat a altres poblacions per accedir a centres de salut o a centres formatius (inclòs en el pla de treball social).

Requisits i condicions específics

- Transports: en situacions de manca d'ingressos sempre que la persona ho necessiti per als conceptes abans esmentats aquest ajut sempre és en forma de targeta llevat dels trasllats de caire definitiu que poden preveure altres modalitats o estar tipificats com a urgència (violència de gènere...).

6.6. Altres

- Ajudes per evitar situacions de risc relacionades amb violència de gènere, amb negligència o maltractaments a la infància i la gent gran.
- Ajudes per contribuir a la sortida de l'atur i l'accés a una nova feina. Segons prescripció del professional corresponent d'acord amb el diagnòstic de la situació que genera risc i el pla de treball per a la resolució.
- Altres, quan així ho prescriu el professional corresponent d'acord amb el diagnòstic de la situació que genera risc i el pla de treball per a la resolució.

Requisits i condicions específics

- Segons prescripció del professional corresponent d'acord amb el diagnòstic de la situació que genera risc i el pla de treball per a la resolució.

6.7. Serveis d'acolliment residencial i/o assistencial d'urgència /sad

- Allotjament alternatiu d'urgència: albergs, habitacions, hostals o centres d'acollida per a dones i els seus fills/es.
- Ingressos en recursos residencials.
- Suport professional en el domicili a l'espera d'un recurs definitiu.

Requisits i condicions específics

- Segons prescripció del professional corresponent d'acord amb el diagnòstic de la situació que genera risc i el pla de treball per a la resolució.
- No disposar de recursos econòmics propis per a fer-hi front.
- Tramitació de les ajudes d'altres administracions que poden facilitar un recurs específic.